

РЕШЕНИЕ

№ 39284

гр. София, 25.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 49 състав, в
публично заседание на 08.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Йорданова

при участието на секретаря Милена Чунчева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **7614** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на „ТЕЦ Бобов дол“ АД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място] село, общ.Б. дол,обл.К., чрез пълномощник, със съдебен адрес:гр.С., [улица], срещу Решение № Ц-17/30.06.2024г. на КЕВР, в частта му по т.І.1.,с която на основание чл.21, ал.1, т.21 от ЗЕ се определя за периода 01.07.2024 г. -30.06.2025 г. прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да изкупува електрическа енергия.

В жалбата, в съдебно заседание и в писмени бележки по делото, жалбоподателят, чрез процесуалния си представител твърди незаконосъобразност на оспорения акт.Твърди се, че при определяне на прогнозната годишна пазарна цена за периода 01.07.2024 г. - 30.06.2025 г. в размер на 173,09 лв./MWh Комисията не е изяснила правилно фактите и обстоятелствата и е изчислила пазарната цена в противоречие с борсовите данни на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД), като по този начин КЕВР погрешно е приела, че цената на електрическата енергия на жалбоподателя я надвишава драстично, с което е нарушила чл. 35 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). На следващо място, жалбоподателят твърди, че КЕВР е нарушила законното изискване на чл. 21, ал. 1, т. 21, изр. второ от ЗЕ в полза на едни от производителите и във вреда на „ТЕЦ-Бобов дол“ ЕАД. Така, според жалбоподателя, изключването му и същевременно определянето на квота в полза само на един от производителите - „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, за който е установено, че има сходна регулирана цена с тази на „ТЕЦ-Бобов дол“ ЕАД, осигурява конкретно предимство за държавното

предприятие. Иска се отмяна на решението в оспорената му част и връщане на преписката за ново произнасяне. Претендират се разноси по делото.

Ответникът – Комисия за енергийно и водно регулиране – в съдебно заседание и в писмени бележки по делото, оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

СГП – редовно уведомена, чрез прокурор К., изразява становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град, III отделение, 49 състав, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Във връзка с постъпили заявления за утвърждаване на цени на електрическа енергия и на мрежови услуги от дружества за периода 01.07.2024 – 30.06.2025 г., със Заповед № 3-Е-144/16.05.2024 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ на заявленията и да изготви доклад и проект за решение./ л.566- 580 от делото/.

Изготвен е доклад с вх. № Е-ДК-703/31.05.2024 г. от дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и дирекция „Правна“ / л. 524 – 565 от делото/, който е разгледан в закрито заседание на 04.06.2024 г., видно от извлечение от протокол № 160/04.06.2024 г. Доклада е приет и е насрочено открито заседание на 11.06.2024 г. като е даден срок за предложения и становища до 11.06.2024 г. / л.474-523 от делото/. Всички заинтересовани страни са поканени на откритото заседание на 11.06.2024 г. с писмо от 04.06.2024 г. Видно от Протокол № 168 /11.06.2024 г. откритото заседание е проведено като е решено да се насрочи закрито заседание на 11.06.2024 г. за приемане на проект за решение./ л.464-473 от делото/. Проведено е закрито заседание на комисията на 11.06.2024 г. на което е приет проект на решение и е насрочено обществено обсъждане на проекта на 13.06.2024 г. като е даден срок за възражения, видно от извлечение от протокол № 170/11.06.2024 г. / л. 460- 463 от делото/.

Постъпили са възражения и предложения от заинтересованите страни преди общественото обсъждане на проекта за решение/ л.333- 459 от делото/.

На 13.06.2024 г. е проведено обществено обсъждане на проекта / протокол на л. 330-331 от делото/ На 30.06.2024 г. е проведено закрито заседание на КЕВР / Протокол № 187/, на което е приет проект за решение относно утвърждаване на цени в сектора „Електроенергетика“ , считано от 01.07.2024 г./ л.261- 323 от делото/

С решение № Ц-17/30.06.2024 г. , в частта му по т.1.1, са определени за периода 01.07.2024 г. -30.06.2025 г. прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да изкупува електрическа енергия/л.202 – 259 от делото/.

В хода на съдебното производство от жалбоподателя са представени писмени доказателства /л.17- 200 от делото/ и от ответника / л.606 – 607 от делото/.

По делото е изслушана и приета СКТИЕ, неоспорено от страните / л.644 – 662 от делото/. Вещите лица след извършена проверка на документите по делото са дали отговор на поставените им задачи.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с направените в оспорването оплаквания, доводите и становищата на страните и като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, вр. с чл. 13, ал. 9 ЗЕ, пред надлежен съд и от активно легитимирано лице срещу подлежащ на обжалване акт, поради което се явява ДОПУСТИМА за разглеждане.

Разгледано по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

По валидността на акта:

Решението е постановено от компетентен орган, в съответствие с правомощията на КЕВР да регулира дейностите в енергетиката, възложени ѝ с разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ), както и да осъществява регулиране на цените на електрическата и топлинната енергия, на основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 86 от ЗЕ. Решение № Ц-17/30.06.2024г. на КЕВР в оспорената му част е прието при наличието на кворум с изискуемото мнозинство, от състав на Комисията, който съответства на изискванията на закона. Издадено и при спазване на изискването за форма, установено в разпоредбата на чл. 59 АПК, поради което същото не страда от пороци водещи до неговата нищожност.

По процесуалната и материална законосъобразност на акта:

Решението в оспорената му част е постановено и при спазване на административнопроизводствените правила. Не се констатира и нарушение на административно-производствените правила при постановяването на оспорения акт, не е ограничено правото на заинтересованите лица да изразят своите становища, включително и да представят необходими доказателства.

Неоснователни и недоказани са твърденията на жалбоподателя, че процесното решение е постановено в нарушение на чл. 35 от АПК. Видно от мотивите на същото Комисията е анализирила подаденото заявление с вх. № Е-14-34-2 от 17.05.2024 г. от „ТЕЦ-Бобов Дол“ АД, като дружеството не е подало по доклада и по проекта за решение за цени. Видно е, че в процесното решение са изложени подробни мотиви по отношение на изчисление на прогнозната цена за базов товар за периода, подкрепени със съответните данни и анализ (стр. 6-15), а конкретно за жалбоподателя същите се намират на стр. 28-30. Също така на стр. 109 от решението КЕВР е посочила и относимите правни основания, а именно чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ. От изложеното е видно, че е налице пълно съответствие между фактите и правото в конкретния случай, т.е. аргументите на жалбоподателя в тази връзка са неправилни.

По силата на чл. 30, ал. 1, т. 1 от ЗЕ отм., но действащ към момента на постановяване на процесното решение, на регулиране от КЕВР подлежат цените, по които производителите в рамките на определената им от Комисията разполагаемост по чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ от., но действащ към момента на постановяване на процесното решение, продават електрическа енергия на обществения доставчик. Според чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ, отм., действащ към момента на постановяване на процесното решение, КЕВР определя прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да изкупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия, в съответствие с които общественият доставчик да сключва сделки с крайните снабдители; Комисията не определя разполагаемост на производители, чиято регулирана цена надхвърля е повече от 10 на сто прогнозираната пазарна цена за регулаторния период, с изключение на тези по чл. 93а и 94 от ЗЕ. В изпълнение на това свое задължение, в мотивите (т. II т. 4 - стр. 28-30) на процесното решение, КЕВР е извършила анализ на заявление вх. № Е-14-33-3 от 17.05.2024 г., подадено от „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД за утвърждаване на цени на електрическата енергия и е достигнала до извода, че същата следва да е в размер на 278,91 лв./MWh, без ДДС. На следващо място, КЕВР въз основа на извършен анализ е определила прогнозна годишна пазарна цена за базов товар за периода 01.07.2024 г. - 30.06.2025 г. в размер на 173,09 лв./MWh (стр. 15 от Решение № Ц-17 от 30.06.2024 г.). На основание чл. 21, ал. 1, т. 21, изр. второ от ЗЕ, отм., който не допуска определяне на разполагаемост на производители, чиято регулирана цена надхвърля е повече от 10 на сто прогнозираната пазарна цена за регулаторния период, КЕВР е сравнила прогнозната пазарна цена - 173,09 лв./MWh с изчислената цена на „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД, в размер на 278,91 лв./MWh, без

ДДС и е стигнала до извода, че същата е с +61,14% по-висока (видно от таблицата на стр. 34). Съгласно чл. 21, ал.1, т. 21 от ЗЕ КЕВР определя прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да изкупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия, в съответствие с които общественият доставчик да сключва сделки с крайните снабдители. Комисията не определя разполагаемост на производители, чиято регулирана цена надхвърля с повече от 10 на сто прогнозираната пазарна цена за регулаторния период. В тази връзка ЗЕ е пределно ясен относно правомощието на КЕВР, а именно: участието на производителите, на които се определя разполагаемост за производство на електрическа енергия, е по законово определен критерий, а именно на базата на предложените от тях за утвърждаване цени на електрическата енергия, които за съответния период следва да не надхвърлят прогнозната пазарна цена с повече от 10 на сто. В конкретния случай, цената на „ТЕЦ-Бобов дол“ ЕАД надхвърля с +61,14% прогнозната пазарна цена.

Не се установява КЕВР да е нарушила разпоредбите на чл. 37а-37в от НРЦЕЕ, както и други нормативноустановени разпоредби. По отношение на определяне на размера на прогнозната пазарна цена КЕВР има оперативна самостоятелност, като не е необходимо да се излагат мотиви относно взетото решение. В конкретния случай видно от решението на КЕВР, в същото подробно се съдържа информация и анализ как Комисията е стигнала до размера на прогнозната пазарна цена за базов товар.

Съгласно чл. 37а от Е1РЦЕЕ Комисията определя прогнозна пазарна цена за базов товар за всеки регулаторен/ценови период въз основа на анализ на форуърдните сделки за този период на националната и регионалните борси. Видно от мотивите на процесното решение (стр. 6-15) КЕВР е извършила подробен анализ не само на сделките на българската енергийна борса, но и на румънската и унгарската енергийни борси и е изложила конкретни аргументи относно размера на прогнозната пазарна цена. Също така на стр. 7 от мотивите е дадено обяснение от КЕВР, че към момента на постановяване на решението не са налице данни от платформите на БЕ1ЕБ ЕАД, въз основа на които да бъде изготвен обективен анализ за определяне на прогнозна пазарна цена за периода 01.07.2024 г. - 30.06.2025 г. На платформата „Търгове“ на БНЕБ ЕАД не са провеждани търгове с период на доставка, съвпадащ с регулаторния период. Горните причини налагат при изготвянето на прогнозата за следващия ценови период да се използват постигнатите нива на фючърсните сделки, които по своята същност са стандартизирани финансови форуърдни сделки, тъй като реално те представляват финансов инструмент за хеджиране на риска от волатилността на пазара „Ден напред“. В тази връзка и с цел да спази разпоредбата на чл. 37а от НРЦЕЕ, в която е предвидено КЕВР да извършва анализ на форуърдния пазар (централизиран пазар на двустранни договори) на електрическа енергия правилно Комисията е извършила съответните изчисления, за да постигне максимална точност. В закона не се съдържа изискване кои пазари, борси или базови данни да се имат предвид от Комисията при приемане на решението по чл. 37а от Наредба № 1/14.03.2017 г. Единствено Комисията може по целесъобразност да определи кои и колко борсови оператори ще анализира при преценката си за прогнозна пазарна цена на електрическата енергия. В това се изразява ролята на Комисията като регулатор между интересите на енергийните предприятия и клиентите.

С оглед на горното съдът не следва да кредитира заключението по СКТИЕ, макар и безпристрастно дадено. От изложеното в експертизата не става ясно какви критерии са приложили, за да изчислят предполагаемите количества на дружеството-жалбоподател. Това обстоятелство не се установи и от разпита им в открито съдебно заседание. Нещо повече, установи се, че вещите лица не са изследвали критериите, които КЕВР прилага при определяне на

разполагаемостта, а именно тези съдържащи се в чл. 24, ал. 2, отм., но действаща в конкретния случай - по-ниска цена, сезонност и покриване на върхови товари. Вещите лица не са съобразили разпоредбата на чл. 21, ал. 1, т. 21, предл. второ от ЗЕ, отм., но действала към момента на постановяване на процесното решение, според която комисията не определя разполагаемост на производители, чиято регулирана цена надхвърля с повече от 10 на сто прогнозираната пазарна цена за регулаторния период, с изключение на тези по чл. 93а и 94“. В конкретния случай изчислената от КЕВР цена на „ТЕЦ-Бобов Дол“ ЕАД както беше посочено по-горе в размер на 278,91 лв./MWh, без ДДС е с +61,14% по-висока от прогнозната пазарна цена за базов товар от 173,09 лв./MWh. Така дори и да не съществуваше заповедта на министъра на енергетиката КЕВР не е следвало да определи разполагаемост на „ТЕЦ-Бобов Дол“ ЕАД. От вещите лица не е съобразена и разпоредбата на чл. 24, ал. 2 от ЗЕ отм., но действала към момента на постановеното решение, според която при изпълнение на правомощието си по чл. 21, ал. 1, т. 21 комисията прилага критериите по-ниска цена, сезонност и покриване на върхови товари.“, т.е. вещите лица не са изследвали трите критерия. Същите са кумулативно дадени в закона и следва да бъдат разглеждани в тяхната взаимовръзка. Отговорите на задачи от 1-4 са неотнормирани към предмета на делото тъй като въпросите, които са зададени по никакъв начин не са свързани с конкретната цена, предложена от дружеството и дали тя е правилно изчислена. Нещо повече, въпросите са свързани с определянето на прогнозната пазарна цена за базов товар, която не е предмет на настоящото производство. Комисията няма задължение да определи разполагаемост на всеки производител. С определянето на разполагаемост се гарантира участието на производителите на електрическа енергия на регулирания пазар. Прилаганите на този пазар цени се определят и с оглед принципа за баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите. Именно затова при определяне на разполагаемост регулаторният орган прилага като водещ критерий по-ниската производствена цена на електрическата енергия.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя относно определената разполагаемост на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, в нарушение на принципите по чл. 21 и чл. 23 от ЗЕ и чл. 6 и чл. 8 от АПК.

По делото е приложена Заповед № Е-РД-16-310 от 31.05.2024 г. на министъра на енергетиката, с която е определена разполагаемост на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД е годин административен акт, т.е. налице е част от обективната действителност. В тази връзка определената с него разполагаемост съществува и е извън правомощията на КЕВР или друг орган да го промени. Горната заповед е издадена в изпълнение на т. 2 от Решение от 31.01.2020 г. на Народното събрание за предприемане на всички необходими мерки за недопускане в дългосрочен план прекратяване на функционирането и/или ограничаването на производствения капацитет на въглищните топлоелектрически централи от групата на „Български енергиен холдинг“ ЕАД, на решение на Министерския съвет по т. 22 от Протокол № 24 от 29.05.2024 г. и на основание чл. 4, ал. 2, т. 8 от ЗЕ с оглед сигурността на снабдяването с електрическа енергия на територията на страната. В тази връзка е видно, че по силата на горецитираната заповед на министъра на енергетиката на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД са определени количества електрическа енергия, която да продава на обществения доставчик, от министъра на енергетиката, а не от КЕВР, поради което същите са посочени в процесното решение. Предвид изложеното, квотата на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за регулиран пазар не е определена от КЕВР, а от министъра на енергетиката на друго правно основание чл. 4, ал. 2, т. 8 от ЗЕ, поради което твърденията за нарушение на принципите по чл. 23, ал. 1, т. 3 от ЗЕ са неоснователни.

В тази връзка е видно, че ако жалбоподателя иска да бъде включен в разполагаемостта за регулиран пазар, то количества следва да бъдат взети не от „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, а от останалите производители, извън тези по чл. 93а, ал. 1 от ЗЕ, отн. и чл. 94, от ЗЕ, отн., т.е. от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и от БЕЦ, собственост на НЕК ЕАД. Видно от стр. 36 от процесното решение цените са съответно 65,47 лв./MWh и 90,78 лв./MWh, които са от два до три пъти по-ниски от тези със Заповед № Е-РД-16-310 от 31.05.2024 г., чиято цена е в размер на 358,09 лв./MWh. Това обстоятелство ще доведе до пряко нарушение на правата на крайните клиенти, в полза на тези на енергийните предприятия, което е в пряко противоречие с принципа по чл. 23, т. 4 от ЗЕ за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите.

С Решение № Ц-17 от 30.06.2024 г. КЕВР не е определила за регулаторния период 01.07.2024 г. - 30.06.2025 г. разполагаемост за производство на електрическа енергия на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД и съответно не е утвърждавала цена на производителя поради ограничението на чл. 21, ал. 1, т. 21, изр. второ от ЗЕ, тъй като изчислената цена на произведената от дружеството електрическа енергия възлиза на 275,98 лв./MWh и надвишава прогнозираната пазарна цена за регулаторния период с 59,44%. В тази връзка жалбоподателят неправилно посочва, че КЕВР незаконосъобразно е определила разполагаемост на „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД. Видно е, че при приемане на процесното решение КЕВР е избрала най-малко утежняващото и икономически засягащо средство за постигане на целта на административния акт, а именно: енергийни доставки при минимални разходи (арг. чл. 23, т. 4 от ЗЕ, чл. 2, ал. 1, т. 4 от ЗЕ), както и е спазила изискванията на чл. 23 и чл. 24 от ЗЕ, съгласно които Комисията следва да осигури условия за развитие на конкурентни и добре функциониращи регионални пазари в рамките на Европейския съюз, предотвратяване и недопускане на ограничаване или нарушаване конкуренцията на енергийния пазар, като едновременно с това осигури балансирано изменение на цените за крайните клиенти.

С оглед изложеното, съдът намира, че решението в оспорената му част по т.1.1 е правилно и законосъобразно, а подадената жалба следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна и следва да бъде уважена за сумата от 100 лева на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ / в актуалната и редакция/.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд -София-град, III отделение, 49 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ТЕЦ Бобов дол“ АД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място] село, общ.Б. дол, обл.К., срещу Решение № Ц-17/30.06.2024г. на КЕВР, в частта му по т.1.1., с която на основание чл.21, ал.1, т.21 от ЗЕ се определя за периода 01.07.2024 г. -30.06.2025 г. прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да изкупува електрическа енергия.

ОСЪЖДА „ТЕЦ Бобов дол“ АД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място] село, общ.Б. дол,обл.К., да заплати на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, сумата в размер на 100.00лв. / сто/, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: